

KØBENHAVNS KOMMUNE

Økonomiforvaltningen

Center for Økonomi

18. juni 2019

Sagsnr.
2019-0054782

Dokumentnr.
2019-0054782-24

Sagsbehandler
Martha Mosegaard
Kristiansen
Trine Camilla Bagge
Vestergaard
Jane Frøjk Johansen
Louise Truels Avnstrøm

Analyse med kortlægning af indsatser til børn i fattige familier

Analyse med kortlægning af indsatser til børn i fattige familier ...	1
1. Indledning og formål.....	2
2. Indsatser til de yngste børn.....	3
3. Fritidsjob	4
3.1. Viden om effekt af fritidsjob	5
3.2. Fattige børn med fritidsjob i København i 2016	6
3.3. Viden om effekt af fritidsaktiviteter	9
Bilag	12
Litteraturliste	15

Den tværgående analyseenhed

Københavns Rådhus, Rådhuspladsen
I
1599 København V

EAN nummer
5798009800206

Analyse med kortlægning af indsatser til børn i fattige familier

1. Indledning og formål

Børn og unge der vokser op i fattigdom, er i forøget risiko for selv at blive fattige som voksne¹. Derfor er der gennemført en mindre analyse af indsatser til fattige børn. Forskningen tyder på, at der kan gøres en del for at afbøde de bredere negative virkninger af fattigdom for børn her og nu, så risikoen for selv at blive fattige som voksne mindskes.

Tilknytning til dagtilbud fx vuggestue og børnehave kan øge forudsætningerne for en god skolegang og dermed bedre voksertilværelse. Fritidsjob og deltagelse i fritidsaktiviteter kan medvirke til at øge chancen for, at børnene ikke selv bliver fattige som voksne².

Der gennemføres allerede i dag en række indsatser i Københavns Kommune, der kan medvirke til at afbøde konsekvenserne af fattigdom. De almene tilbud som vuggestue, børnehaver og skole spiller en central rolle for at give børnene gode forudsætninger i livet.

Socialforvaltningen bistår sideløbende hermed med støtte til de børn og forældre som har særlige behov. Det gælder både i og uden for hjemmet. Det overordnede mål med indsatsen er, at barnet eller den unge kan opnå de samme muligheder for personlig udvikling og livskvalitet som andre børn og unge. Den konkrete indsats tilrettelægges og udføres med afsæt i barnet eller den unges konkrete behov og kan fx være en kontaktperson, der hjælper med sociale eller praktiske udfordringer, misbrugsbehandling, familiebehandling mm.

Derudover er der en række indsatser, der er målrettet til at få sårbare børn og unge i fritidsjob og fritidsaktiviteter.

I de følgende afsnit vil vi se på indsatser og tilbud til yngre børn, fritidsjob til unge og andre fritidsaktiviteter.

---

¹ Lesner, Rune V. (2017), ” *The long-term effect of childhood poverty*”, Journal of Population Economics, 2017.

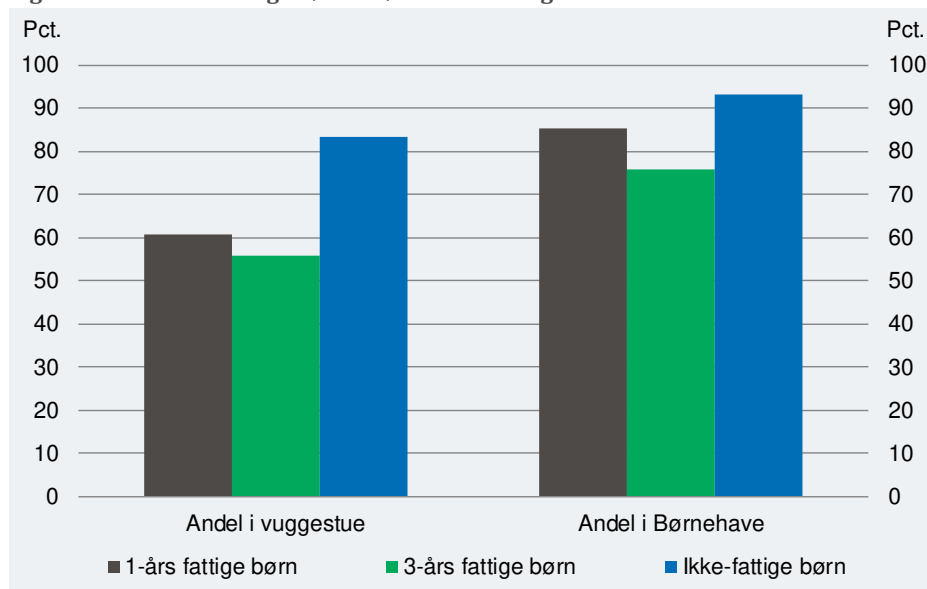
² Trygfondens Børneforskningscenter: Rune V. Lesner, Anna Piil Damm, Preben Bertelsen and Mads Uffe Pedersen (2018): *Life Skills Development of Teenagers through Spare-Time Jobs*
http://econ.au.dk/fileadmin/site_files/filer_oekonomi/Working_Papers/Economics/2018/wp18_09.pdf

2. Indsatser til de yngste børn

Deltagelse i dagtilbud betyder meget for børns sproglige udvikling og sociale kompetencer ved skolestart og for den videre livsforløb.

Der er en underrepræsentation af fattige børn i daginstitutionerne. Andelen af 1-årsfattige og 3-årsfattige børn i vuggestue ligger hhv. 23 pct. point og 27 pct. point lavere end de ikke fattige børn, jf. figur 1. I børnehavealderen er specielt de 3-årsfattige underrepræsenteret, idet de ligger 17 pct. point lavere sammenlignet med ikke-fattige børn. Samtidig har 16 pct. af de københavnske børn sproglige udfordringer, når de starter i skolen³. Børne- og Ungdomsudvalget har fokus på dette, og har lavet en strategi der løber over 2016 til 2021.

Figur 1. Andelen af fattige børn i København i daginstitutioner i 2017

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik

Børne- og Ungdomsudvalget har i 'Strategi for børn og unge i København 2019-2021 -Vores børn – fælles ansvar' som målsætning, at udsatte børn skal bedre fra start og der skal være flere høj kvalitets dagtilbud. Dette indebærer blandt andet, at sundhedsplejersker skal tilknyttes endnu flere familier og være mere opsøgende samt at flere skal indmeldes et dagtilbud. Københavns Kommune har også skrevet under på Småbørnsløftet, der forpligter til at give indsatsen for udsatte børn de første 1.000 dage af deres liv et løft. Derudover er der igangsat en række indsatser målrettet de yngste børn – eksempler herpå er Leg og Lær, der er en opsøgende familieindsats, hvor der

³ Vores børn – et fælles ansvar

blandt andet tilbydes hjælp til at finde og ansøge om dagtilbud og gives information om økonomisk støtte samt PLUS-Pladser til børn, som har sproglige og/eller trivselsmæssige udfordringer.

Den nye nationale lovgivning *Parallelsamfundslovgivningen*, medvirker til, at flere børn fra udsatte boligområder fra juli 2019 indskrives i et dagtilbud.

Børne- og Ungdomsforvaltningen har generelt til opgave at sikre chancelighed for alle børn og unge, og derved også mindske de negative konsekvenser af at vokse op i fattigdom. Børne- og Ungdomsforvaltningens indsatser sikrer, at der i hele byen er dagtilbud, fritidstilbud og skoler af høj kvalitet blandt andet ved at sikre rekruttering, fastholdelse og opkvalificering af dygtigt personale. For udsatte børn findes særlige tiltag, som skal sikre, at de opspores i tide og får en målrettet tidlig indsats. Se eksempler på både de mere generelle og de særlige indsatser findes i *boks B1* i bilaget.

Socialforvaltningen har ligeledes en række støtteindsatser og initiativer målrettet de yngste børn.

Det drejer sig fx om indsatsen *De Utrolige År*, hvor man gennem forældrekurser arbejder med at styrke forældrenes kompetencer i forhold til at skabe positivt samspil og relationer til deres børn. Det gælder eksempelvis også tilbuddet 'En God Familiestart', som er et tidligt forebyggende tilbud, hvor familievejledere arbejder med at skabe en god og tryk tilknytning og stabile relations- og samspilsmønstre mellem barnet og forældrene. Der kan henvises til indsatsen helt fra moderens graviditet og indtil barnet er fyldt to år. Tilbuddet består typisk af 8-10 hjemmebesøg, hvor der arbejdes med de udfordringer, der udspiller sig i hjemmet. I *bilag B1* fremgår eksempler på Socialforvaltningens indsatser og er således ikke en udtømmende liste.

3. Fritidsjob

Blandt redskaberne til at afhjælpe nogle af konsekvenserne af børns fattigdom, har flere undersøgelser peget på bl.a. fritidsjob. I denne del af analysen gennemgås litteratur på området, og der kigges på antallet af Københavnske unge med fritidsjob.

3.1. Viden om effekt af fritidsjob

Generelt viser undersøgelser⁴ at børn og unge med fritidsjob får bedre skolekarakter, begår mindre kriminalitet og er hurtigere til at begynde på en ungdomsuddannelse. Analyserne peger på, at det tilsyneladende har mere positiv effekt jo mere de unge arbejder. Dette skal ses i sammenhæng med, at arbejdsmarkedet i Danmark er reguleret, så de unge ikke får for stor en arbejdsbyrde og det derved går ud over skole mv.⁵

Nedenfor gennemgås kort, hvilke positive sammenhænge, der er ved fritidsjob på forskellige parametre.

Grundskole

To registerbaserede analyser finder en signifikant sammenhæng mellem afgangskarakter, og hvor meget unge, der afslutter 9. klasse i folkeskolen, har arbejdet. Dog finder den ene undersøgelse kun en meget lille eller ingen påvirkning af fravær i skolen.⁶

Ungdomsuddannelse

Fire analyser, der ligeledes er registerbaserede, viser, at unge hurtigere kommer i gang med og gennemfører ungdomsuddannelse, hvis de har fritidsarbejde. Konkret viser analyserne:

- unge med fritidsjob, der arbejder over 2,5 timer om ugen afslutter ungdomsuddannelse hurtigere, end dem, der arbejder mindre, og dem der slet ikke arbejder.⁷
- unge med fritidsjob påbegynder ungdomsuddannelse hurtigere end andre unge.⁸

---

⁴ Fritidsjobbere fra udsatte boligområder.

Life Skills Development of Teenagers through Spare-Time Jobs.

Fritidsjob til udsatte unge er en god investering for samfundet.

Fritidsjob for fremtiden.

Fritidsjob til udsatte unge er en god investering for samfundet.

⁵ Se boks B2 i bilaget mht. arbejdstidsregler for børn og unge

⁶ To analyser beskæftiger sig med påvirkning af grundskoleforløbet for unge med fritidsjob: "Fritidsjobbere fra udsatte boligområder" fra Center for Boligsocial Udvikling og "Life Skills Development of Teenagers through Spare-Time Jobs" fra Department and Economics and Business Aarhus University.

⁷ "Fritidsjobbere fra udsatte boligområder" fra Center for Boligsocial Udvikling

⁸ "Life Skills Development of Teenagers through Spare-Time Jobs"

- unge med ikke vestlig baggrund, som har et fritidsjob, har 30 pct. lavere risiko for ikke at have en uddannelse som 25-årige sammenlignet med andre unge fra samme etniske gruppe.⁹
- unge med fritidsjob, der arbejder meget, afslutter i højere grad en ungdomsuddannelse (67 pct.) en dem, der arbejder mindre (57 pct.), og unge der slet ikke arbejder (44 pct.).¹⁰

Kriminalitet

To analyser har undersøgt effekten af fritidsjob på kriminalitet. Begge undersøgelserne finder, at sandsynligheden for at få en dom (ikke trafikrelateret) er mindre for unge med fritidsjob.¹¹

Beskæftigelse

En analyse fandt, at unge med ikke-vestlig baggrund, som havde fritidsjob, også har en stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet som 25-årige. Risikoen for som 25-årig at have en relativt svag tilknytning til arbejdsmarkedet var næsten halveret for personer med et fritidsjob som helt unge¹²

Økonomi

En analyse finder, at det umiddelbare offentlige gevinstpotentiale ved at unge med ikke-vestlig baggrund får fritidsjob ligger på omkring 65-80.000 kr. akkumuleret per ung frem til 25-års-alderen. Men der er mulighed for større gevinstpotentiale på længere sigt.¹³

3.2. Fattige børn med fritidsjob i København i 2016

I lyset af de positive indikationer af at have et fritidsjob undersøges, hvor mange af de fattige københavnske børn, der har fritidsjobs.

En lavere andel af de 1-årsfattige unge i alderen 13-17 år har et fritidsjob sammenlignet med ikke-fattige unge. Spændet imellem unge er særligt højt for de ældre, i alderen 15-17, hvor der kun er 24 pct. fattige unge med et fritidsjob sammenlignet med 37 pct. for de ikke-fattige, *jf. figur 2*.

---

⁹ "Fritidsjob til udsatte unge er en god investering for samfundet" fra Den sociale Kapitalfond

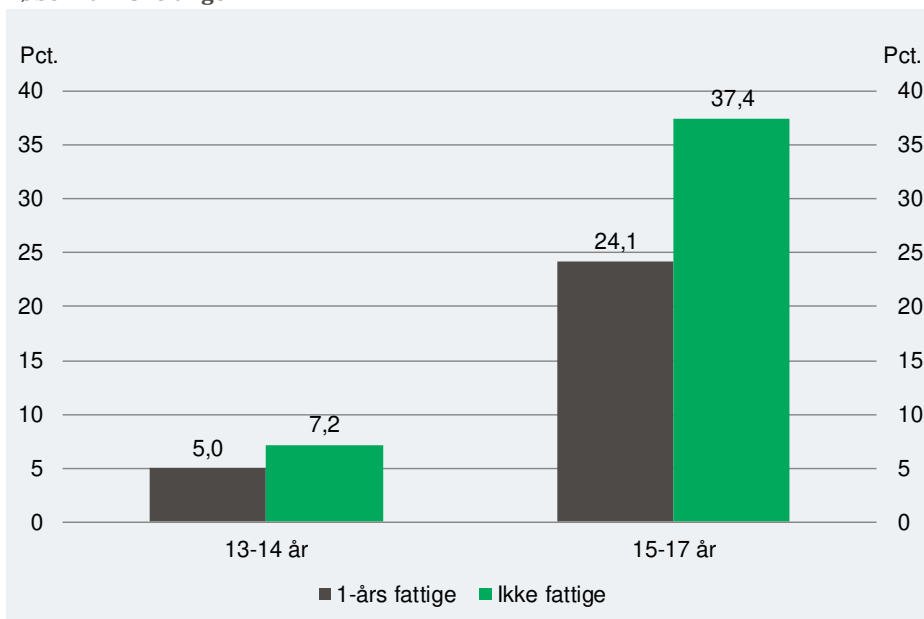
¹⁰ "Fritidsjob for fremtiden" fra Foreningen Nydansker

¹¹ Life Skills Development of Teenagers through Spare-Time Jobs og Fritidsjob til udsatte unge er en god investering for samfundet

¹² "Fritidsjob til udsatte unge er en god investering for samfundet"

¹³ "Fritidsjob til udsatte unge er en god investering for samfundet"

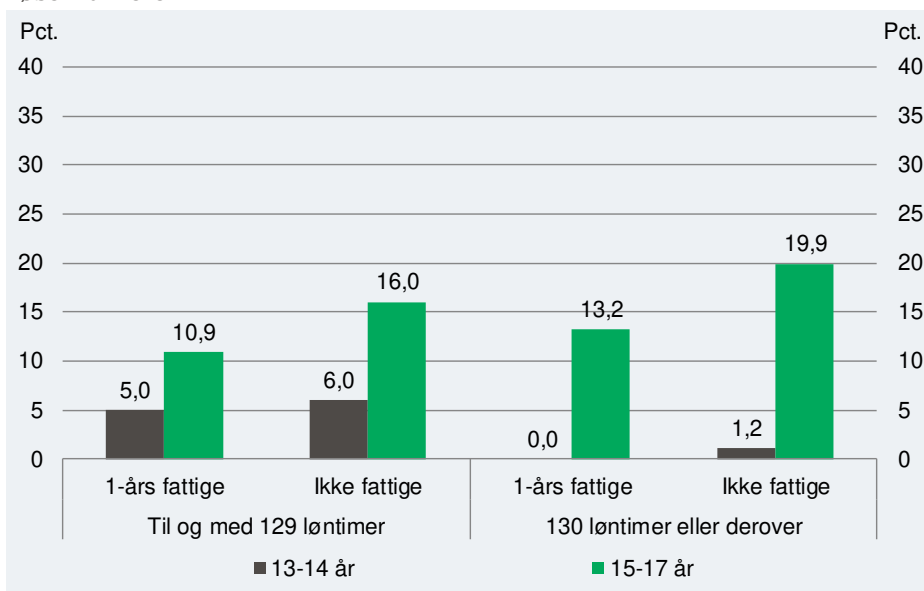
Figur 2. Andelen af fattige børn i fritidsjob sammenlignet med øvrige københavnske unge.

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik

En opgørelse, over antallet af timer de unge arbejder, viser også, at unge fra fattige familier arbejder færre timer end de øvrige unge, *jf. figur 3.*

Figur 3. Andelen af fattige børn fordelt efter timetal sammenlignet med øvrige københavnere

Kilde: Egne beregninger pba. data fra Danmarks Statistik

Der er allerede igangsat en række indsatser til af få unge i fritidsjob,.. *jf. boks 1.*

Boks 1. Eksempler på indsatser i København der hjælper børn og unge i fritidsjob

Fritidsjobindsatsen (BIF)

Fritidsjobindsatsen i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har til formål at få udsatte og kriminalitetstruede unge samt unge med minoritetsbaggrund i alderen 15-24 år i fritidsjob. Jobcenter København Unge hjælper de unge til at finde et fritidsjob i enten private eller kommunale virksomheder gennem en opsøgende kontakt til virksomhederne. De mest udsatte unge kan have behov for at starte med et kommunalt fritidsjob, hvor der gives en særlig støtte, da den kommunale arbejdsgiver får refusion for lønudgifterne til den unge. Det kan være første skridt til, at den unge får motivation og kompetencer til senere at søge et nyt fritidsjob med større udfordringer. Jobcenter København Unge giver de unge vejledning i at udarbejde CV, ansøgning og gå til jobsamtale.

Indsatsen er finansieret gennem Københavns Kommunes Integrationshandleplan 2019-22 (1,6 mio. kr. årligt) og af Sikker By (6,1 mio. kr. årligt). Der er i 2019 et mål om at få i alt 460 unge i fritidsjob, heraf 240 i private virksomheder og 220 i kommunale stillinger med lønrefusion.

Samarbejde med FRAK (BIF)

Siden 2016 har Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen samarbejdet med den socialøkonomiske virksomhed FRAK. FRAK tilbyder jobtræningsforløb for udsatte unge i alderen 13-17 år, der skal understøtte at de unge kan få og fastholde et ordinært fritidsjob. Derudover samarbejder FRAK med Jobcenter København Unge om brobygning til ordinære fritidsjob. Der er afsat 375.000 kr. årligt til FRAK i perioden 2016-2019. For dette beløb skal FRAK gennemføre jobtræningsforløb for minimum 300 unge, svarende til 75 unge om året.

Ukrudt – grønne fritidsjob til byens rødder

Projektet ”Ukrudt – grønne fritidsjobs til byens rødder” er iværksat af Fritidsakademiet FRAK (A. P. Møller Fonden) i samarbejde med Københavns Kommune. Projektet løber over perioden 2017 til 2021. KK finansierer 17,5 mio. (hovedsageligt til drift). Herudover er der støtte fra A.P. Møller fonden og Egmont Fonden.

Målet er, at projektet skal omfatte 1.000 unge og deres familier fra udsatte byområder i København (Amager, Valby, Nordvest og Nørrebro).

De boligsociale helhedsplaner

De boligsociale helhedsplaner har en lang række aktiviteter vedr. fritidsjob, skolegang og uddannelse mv. De boligsociale helhedsplaner omfatter 9 boligområder – Tingbjerg, Husum, Indre Nørrebro / Blågården, Lundtoftgade, Sjælør/Sydhavnen, Folehaven, Bispebjerg, Fuglekvarteret og Mjølnerparken. De unge vejledes i, hvordan de kan søge fritidsjob, og hjælpes til at skrive et CV. De boligsociale helhedsplaner er et samarbejde mellem kernerdriften i kommunen og lokale boligorganisationer, BIF, BUF, der samarbejder om at styrke og understøtte unges forudsætninger for at kunne begynde på en uddannelse og komme i job. Helhedsindsatser finansieres af Landsbybyggefonden (75 pct.) de almene boligorganisationer (12,5 pct.) og Københavns Kommune.

Fritidsjob med mentor (SOF)

Socialforvaltningen startede i samarbejde med Dansk Supermarked i 2011 ”Fritidsjob med mentor”. Gennem samarbejdet ansættes unge, der har behov for særlig socialpædagogisk støtte, i et ordinært fritidsjob. I det første halve år får de unge særlig opmærksomhed fra en medarbejder i den butik, der har ansat dem. Virksomheden kompenseres økonomisk for deres indsats med at ansætte, screene og støtte de unge.

I 2016 ansøgte Socialforvaltningen A. P. Møller Fonden om 17,4 mio. kr. over 3 år til projektet. SOF finansier selv 9,5 mio. kr. i løbet af de 3 år. Målet er at få 1000 unge i fritidsjob, samt indgå aftaler med flere virksomheder.

Siden ordningens start har Borgercenter Børn og Unge i Brønshøj, Husum Vanløse haft 84 unge i job, hvoraf 53 af de unge fortsat er hos Dansk Supermarked efter endt mentorforløb (dvs. 6 mdr.), hvilket svarer stort set til at to ud af tre unge fortsætter som ordinær ungemedarbejder.

Spydspidsen (SOF)

Socialforvaltningens tilbud Spydspidsens primære opgave er at støtte unge mellem 15 og 18 år videre fra et liv i kriminalitet, manglende skolegang og misbrug. Det sker gennem arbejdspraktikker på mellem 1 og 12 måneder, hvor hovedformålet er at give den unge et meningsfuldt indhold i hverdagen og på den måde skabe grobund og motivation for udviklings- og forandringsprocesser videre i livet. Et andet mål er, at de unge får indsigt i arbejdsmarkedets vilkår og udvikler en forståelse for sammenhængen mellem krav, engagement, ansvar og muligheder. Sigtet er, at den unge får mulighed for at afprøve og overveje eventuelle fremtidig erhvervs- og uddannelsesstilknytning og udvikle sine sociale kompetencer i sammenspil med kollager.

3.3. Viden om effekt af fritidsaktiviteter

Undersøgelser viser, at udsatte børn og unge er mindre aktive i organiserede fritidsaktiviteter end børn generelt. Analysen ”Fattigdom og afsavn” fra SFI konkluderer, at fattige lider et betydeligt højere niveau af afsavn af fritidsaktiviteter end personer i den ikke-fattige gruppe¹⁴. Internationale studier peger på, at deltagelse i fritidsaktiviteter er relaterede til forbedrede skolepræstationer, bedre trivsel og styrket netværk og selvtillid¹⁵.

Forskere er enige om, at fysisk aktivitet har en sundhedsfremmende effekt både hos børn og voksne. Herudover findes positive effekter i forhold til læring, social inklusion og implementering i skole og foreningsliv. Blandt andet har en ph.d.-afhandling vist, at drenge af med ikke-vestlig herkomst i alderen 12-16 år fra Rådmandsgade Skole i København havde en positiv påvirkning af at deltage i fodbold, der var knyttet til skolen.

---

¹⁴ Ifølge forældrene er det 10 pct. af børnene i de økonomisk fattige familier, der ikke går til en ugentlig fritidsaktivitet, fordi forældrene ikke har råd, mens det gælder 5 pct. af børnene i de ikke-fattige familier. Denne forskel er dog ikke signifikant. Der er imidlertid signifikant flere af børnene i de økonomisk fattige familier, 5 pct., der har måttet undvære udstyr eller ture i forbindelse med en fritidsaktivitet, mod kun 1 pct. i de ikke-fattige familier

¹⁵ Socialstyrelsen (2016): *Udbredelse af erfaringer med fritidspas*

De unge fik styrket deres selvopfattelse og sociale netværk, og deres kropslige kompetencer, klassens samarbejdsevne og motivation blev forbedret.¹⁶

Derfor giver det god mening at forsøge at inkludere flere fattige børn i fritidsaktiviteterne. Københavns Kommune har allerede i dag en række indsatser, der er målrettet mod at afbøde fattigdommens konsekvenser for børn og unges fritidsaktiviteter, men hvor det vil give mening at styrke området endnu mere, *jf. boks 2*.

Boks 2. Eksempler på indsatser til at få børn og unge til at deltage i fritidsaktiviteter

Fritidsguide-ordningen (KFF)

FritidsGuiderne KK er en frivilligindsats, der arbejder for at give børn og unge i udsatte byområder et aktivt kultur- og fritidsliv. Målgruppen er børn og unge i alderen 6-17 år bosat i udsatte boligområder i Københavns Kommune, som har brug for hjælp til at komme i gang med en fritidsaktivitet, og som ikke går til en fritidsaktivitet i forvejen. Der gives hjælp til at finde relevant tilbud og evt. at kontakte foreningen samt en ledsager, når det er nødvendigt.

FritidsGuiderne er et partnerskab mellem Red Barnet og Københavns Kommune.

<https://fritidsguiderne.kk.dk/>

Kontingentsupporte til deltager i fritidsaktiviteter (KFF)

Kontingentsupporteordningen startede i 2018. Der blev afsat 0,5 mio. kr. som midler til især kontingent-supporte men også udstyrs- og stævnestøtte. 447 børn har modtaget støtte i 2018.

<https://www.kk.dk/kontingent>

FerieCamp (KFF)

En gratis kultur- og fritidsaktivitet i de 5 store skoleferier med en særlig indsats i tre udsatte byområder – Amager Øst, Bellahøj og Sydhavnen. Disse tre byområder har budget til og med 2021. Aktiviteterne er for alle skolebørn og arrangeres af foreninger og kulturtilbud. Der arbejdes på at få budget til særlig indsats i flere udsatte byområder.

<https://feriecamp.kk.dk/>

Mere Musik til Byens Børn (BUF, KFF)

Et treårige pilotprojekt Mere Musik til Byens Børn, er en udmøntning af budget 2015. Formålet med projektet er at sikre, at mange flere børn særligt i skolealderen i København får mulighed for at deltage i forskellige former for frivillig musikundervisning. Særligt fokuseres der på børn fra mindre velstillede eller ressourcestærke hjem og børn fra geografiske områder af byen, hvor der ikke er let adgang til musikundervisning. Indtil nu har ca. 700 børn i 2015/2016 og ca. 900 børn i 2016/2017 fået glæde af mange forskellige musikforløb, og ca. 15 musikudbydere, kulturhuse, musikforeninger, skoler og fritidscentre har været i spil i hele byen. Projektet fik varige midler med budget 2018, 1 mio. kr. årligt.

16

Københavns Universitet, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Ph.d.-afhandling Knud Ryom, 2017: *Unge, holdspil og medborgerskab*.

Idrætsprojektet (SOF)

Idrætsprojektet er et tilbud forankret i Københavns Kommunes Socialforvaltning. Idrætsprojektet bygger bro til fritidsliv, skole, uddannelse og beskæftigelse sammen med børn, unge og voksne. Idrætsprojektet har en bred vifte af kompetencer og fagligheder, og tilbyder både individuelle forløb og gruppeforløb.

Fritidsliv med mentor (SOF)

Socialforvaltningen har med overførselssagen i marts 2019 fået opbakning til at udvikle og implementere Fritidsliv med Mentor. Forslaget søger at introducere og fastholde udsatte børn og unge i fritidsforeninger med det formål, at få dem til at indgå i almensamfundets fællesskaber og med henblik på at forkorte de efterfølgende sociale foranstaltninger. Projektet baserer sig på erfaringerne fra Fritidsjob med mentor

Derudover peger forskning på, at sprog og ordforråd er afgørende for at bryde med den sociale arv. Mødet med litteraturens verden er derfor et vigtigt greb til at fremme, at alle børn får lige mulighed for at klare sig godt i skolen og arbejdslivet, samt tage aktiv del i samfundet.

Undersøgelser viser, at jo tidligere der sættes ind med sprogstimulering og læselyst-tiltag, jo større effekt har det. Endvidere peger forskningen på, at læsning af litteratur har en række positive effekter.

I bestræbelserne på at fremme børns læselyst og møde med litteratur har Københavns Biblioteker især fokus på at arbejde med daginstitutioner og skoler. Med indsatser rettet mod institutioner får bibliotekerne mulighed for at nå de børn, som ikke kommer i kontakt med bibliotekernes tilbud via deres forældre.

Bilag

Boks B1. Eksempler på indsatser i København til udsatte børn

Indsatser rettet mod udsatte børn

Modersmålsundervisning (BUF)

Den ikke-lovpligtige modersmålsundervisning tilbydes gratis for børn med bopæl i København fra 0–5 klasse. De seneste år har ca. 1.300-1.400 børn modtaget modersmålsundervisning. Siden 2008 har undervisningen været frivillig, men Københavns kommune har fastholdt tilbuddet. Undervisningen foregår på blandt andet arabisk, urdu, somali, albansk, tyrkisk, kinesisk, russisk, vietnamesisk, nepalesisk, farsi og hebraisk.

Intensive undervisningsforløb målrettet børn med særlige behov (BUF)

København Akademet er et intensiveret undervisningsforløb, der er for 100 8. klasses-drenge fra 13 skoler, som har faglige udfordringer med dansk og/eller matematik. Underviserne i forløbet er fra de deltagende skoler, hvorfor akademiet også udgør et generelt kompetenceudviklingsforløb. Projektet har fokus på at sikre et fagligt og personligt løft for de deltagende drenge, et kompetenceløft for de deltagende lærere, og overførsel til kommunens øvrige skoler.

Et turboforløb er et kortere (2-3 ugers) intensivt læringsforløb for en defineret gruppe af elever udviklet og udført i et tæt samarbejde mellem en eller flere lærere og en ekstern partner. Elevgruppen, som får tilbudt et turboforløb kan være en til lejligheden sammensat gruppe på 15-20 elever fra en årgang, eller en klasse, med særlige faglige udfordringer eller andre særlige udfordringer. Turboforløbene er målrettet elever fra 6.- 8. klasse. Fra 2012/2013 er der gennemført 15-20 forløb pr. skoleår. Fra og med skoleåret 2017/2018 gennemføres fortsat 18-20 turboforløb. I alt 38 skoler har ønsket et partnerskab eller et turboforløb med en ekstern partner i skoleåret 2017/2018.

Plus-plads (BUF)

En PLUS-Plads er til børn, som har sproglige og/eller trivselsmæssige udfordringer. Der er oprettet 500 pladser, fordelt i hele byen, i en række vuggestuer og børnehaver. Pladserne er placeret i almindelige daginstitutioner, hvor der i forvejen er mange børn med dansk som modersmål. Det er Sundhedsplejersken, sprogvejlederen eller andre fagpersoner kan indstille børn til en PLUS-plads. **Fejl! Linkreferencen er ugyldig.**

Økonomisk friplads (BUF)

Forældrebetalingen til en institutionsplads kan nedsættes, hvis den samlede husstandsindkomst er under et vist niveau.

De første 1000 dage (BUF)

Tidlige indsats overfor udsatte og sårbare børn og familier er afgørende for at vende en potentiel negativ udvikling. Derfor har BUF en række aktiviteter og indsatser, de ønsker gennemført i 2019. Projekterne inkluderer et pilotprojekt med mindre børnegrupper i institutioner med mange udsatte børn, praksisnær kompetenceudvikling af medarbejdere, ledelsesudvikling herunder uddannelse, tiltrækning af dygtige medarbejdere mv. Herudover styrke opsøgende arbejde og have hjemmebesøg før start i dagpasning.

Skolemad (BUF)

Familier med lav indkomst kan søge om tilskud til skolemaden, så prisen ligger mellem 0 og 10 kr. for maden pr. barn.

Leg og Lær (BUF)

Er en opsøgende familieindsats, der iværksættes af sundhedsplejersken, og er rettet mod de 0-2½-årige og deres familie. Der er forslag til aktiviteter med barnet, hjælp til at finde og ansøge om dagtilbud, information om økonomisk støtte, professionel vejledning ang. barnets sprog og motorik. Sundhedsplejersken har pr. januar 2019 kontakt med 464 udsatte og tosprogede familier.

Parallelsamfundslovgivningen – læringstilbud og ny indskrivninger (BUF)

Pr. 1. juli 2019 skal alle børn fra udsatte boligområder, der ikke er indskrevet i et dagtilbud, når de fylder 1 år ifølge loven, indmeldes i et obligatorisk læringstilbud (25 timer om ugen).

Pr. 1. januar 2020 må der max nyindskrives 30 pct. børn fra udsatte boligområder pr. institution om året. De obligatoriske læringstilbud indgår i de 30 pct.

BUF arbejder på at sikre opfyldelsen af fordelingskravet, og er særligt optagede af de to hårde ghettoer i KK – Tingbjerg og Mjølnerparken.

U-turn (SOF)

U-turn er anonymt tilbud til unge med et problematisk forbrug af rusmidler. U-turn kombinerer tidlig indsats, rådgivning og behandling. U-turn er samtidig et tilbud til forældre, pårørende og professionelle, som er omkring de unge.

Den Korte Snor (SOF)

Den Korte Snor er et tilbud til børn og unge mellem 10 og 17 år, der udviser truende, uroskabende eller kriminel adfærd. Den Korte Snor er en intensiv kriminalitetsforebyggende indsats, der har til formål at sikre en hurtig opfølgning på barnets/den unges udfordringer. Målgruppen er børn og unge mellem 10-17 år, som er på kant med loven eller som er i risiko for begå kriminalitet. Barnet/den unge bliver under indsatsen tilknyttet en kontaktperson og en familierådgiver, som sammen med barnet/den unge og familien ligger en plan for den videre indsats. Denne plan vil ofte omhandle skole/uddannelse, fritid, venskabsrelationer og familieliv.

Familiebehandling (SOF)

Familiebehandling er en forebyggende foranstaltning, hvor hele familien inddrages i behandlingen, så forældrene får støtte til at drage omsorg for deres barns udvikling og for familien generelt. Familiebehandlingen henvender sig til familier, hvor der er bekymring for barnets trivsel og udvikling. Kontakten med familien foregår i familiens eget hjem eller i Familiehuset. Det kan også foregå andre steder, hvis det er mere hensigtsmæssigt, f.eks. i form af møder på skoler, daginstitutioner m.v. Der findes ligeledes ambulante dagbehandlingstilbud under denne indsats, som er målrettet børnefamilier, der har særlige behov for støtte.

Indsatser rettet mod alle børn men som må anses for også at hjælpe udsatte børn.

Udskoling (BUF)

BUF har en lang række aktiviteter til at styrke udskolingen. Der er afsat 220 mio. kr. fra 2018 til 2022. Midlerne er fordelt på indsatserne Intensive læringsforløb, Talentcamps, Åben skole, Stærkere brobygning, Erhvervspraktik, Praktiske værksteder, Forældresamarbejde, Udviklingspulje og Samarbejdspulje. Midlerne fordeles efter elevsats.

Åbne Dagtilbud (KFF, BUF)

Åbne dagtilbud formidles via portalen: <https://aabendagtilbud.kk.dk/> portalen blev oprettet i 2015 for at inspirere til at gøre det lettere for pædagoger og udbydere at få eksterne tilbud ind i arbejdet med læseplanstemaer og pædagogisk praksis.

Åben Skole (KFF, BUF)

Åben Skole: <https://aabenskole.kk.dk/> portalen består overordnet af 3 indsatser – gratis eksterne læsetilbud til skolerne, samarbejde mellem skolen og folkeoplysende foreninger og 2-årige partnerskaber mellem skolen og eksterne partnere (indenfor kultur, erhverv, naturvidenskab eller idræt).

Samarbejde skole og bibliotek (KFF)

For at fremme børns læselyst og møde med litteratur samarbejder Københavns Biblioteker med daginstitutioner og skoler. Dette også for at nå børn, som ikke møder biblioteket sammen med deres forældre.

Boks B2. Regler for unge i arbejde

I Danmark skal de unge være 13 år før de må ansættes i et fritidsjob. For unge mellem 13 og 14 år giver lovgivningen i Danmark et maksimalt antal arbejdes timer på 12 timer og højest 2 timer på skoledage. I ferieperioder må unge arbejde op til 7 timer om dagen og op til 35 timer pr. uge. For unge mellem 15 og 17 år med skolepligt må der arbejdes 8 timer pr. dag og op til 40 timer pr. uge.

Kilde: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=29935>

Litteraturliste

Department of Economics and Business Economics, Aarhus University, Rune V. Lesner, Anna Piil Damm, Preben Bertelsen, 2018: Life Skills Development og Teenagers through Spare-Time Jobs.

Center for Boligsocial Udvikling, Philip Zacho Kuipers, Stephaine Bernth Ahrenkiel, 2018: Fritidsjobbere fra udsatte Boligområder.

VIVE, Gunvor Christensen, Vibeke Jakobsen, Morten Holm Enemark, Joanna Gulløv Widding, Cecilie Lykke Stabell, Christopher Dehn Søgaard, Hanne Nielsen & Louise Glerup Aner, 2018: En vej til arbejdsmarkedet med de boligsociale indsatser.

Den Sociale Kapitalfond, Kristian Thor Jakobsen, 2017: Fritidsjob til udsatte unge er en god investering for samfundet.

Foreningen Nydanser, Sofie Havn Poulsen, Agnethe Overgaard, Helle Thorbøl Møller, 2013: Fritidsjob for fremtiden.

Københavns Kommune, Trine Michael-Lindhard, 2011: Københavns Kommunes fritidsjobindsats – Portræt af en succes.

Idrættens Analyseinstitut, Maja Pilgaard og Steffen Rask, 2016: Danskernes motions- og sportsvaner 2016.

Københavns Universitet, Institut for Idræt og Ernæring, Jens Bangsbo og Peter Krustrup, 2016: Børn, unge og fysisk aktivitet – en konsensuskonference.

Københavns Universitet, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Ph.d.-afhandling Knud Ryom, 2017: Unge, holdspil og medborgerskab.

SFI, Lars Benjaminsen, Morten Holm Enemark, Jesper Fels Birkelund, 2016: Fattigdom og afsavn – om materielle og sociale afsavn blandt økonomiske fattige og ikke-fattige.

Socialstyrelsen, 2016: Udbredelse af erfaringer med fritidspas

The Southern Sociological Society, Ziggi Ivan Santini , Charlotte Meilstrup, Carsten Hinrichsen, Line Nielsen, Ai Koyanagi, Steinar Krokstad, Corey Lee M. Keyes, and Vibeke Koushede, 2018: Formal Volunteer Activity and Psychological Flourishing in Scandinavia: Findings from Two Cross-sectional Rounds of the European Social Survey.

Danmarks Biblioteksforening, Lotte Hviid Dyrbye og Lisbet Vestergaard (Tænk tanken Fremtidens Biblioteker), "Strategiske trædesten: På vej mod en national læsestrategi for børn og unge"

Børne- og Ungdomsudvalget strategi 2019-2021: Vores børn – fælles ansvar. Publikation.

Børne- og Socialministeriet, 2017: Stærke dagtilbud, Alle børn skal med i fællesskabet

Hjemmesider

AP. Møller Fonden - Fritidsakademiet FRAK:

<https://www.apmollerfonde.dk/projekter/frak/>

Københavns Kommune:

<https://www.kk.dk/artikel/om-fritidsjobindsatsen>

Børne- og Ungdomsudvalget strategi 2019-2021: Vores børn – fælles ansvar.

<https://www.kk.dk/buu-strategi-2019-2021>

FerieCamp, Københavns Kommune

<https://feriecamp.kk.dk/>

Plus-pladser dagpleje:

<https://www.kk.dk/plus-plads>

Fritidsguide-ordningen:

<https://fritidsguiderne.kk.dk/>

Aktive børn i forening

https://issuu.com/fritidkbh/docs/aktive_børn_i_forening_-_bilag